

دانشکده بهداشت
طرح درس
گروه آموزش بهداشت و ارتقا سلامت

عنوان درس: درس روش تحقیق در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت

مخاطبان: دانشجویان ترم چهار کارشناسی ارشد آموزش بهداشت

تعدادواحد: 2 (1.5 واحد نظری و 5/0 واحد عملی)

ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: 10 دقیقه آخر هر جلسه + بدون محدودیت در واتس اپ

زمان ارائه درس: (روزهای یکشنبه 8-10)

نیمسال تحصیلی دوم 1404-1405

مدرس: دکتر ثریا سیبانی

پیش نیاز: درس آمار حیاتی

معرفی اجمالی دوره:

یکی از واحدهای اصلی در دوره کارشناسی ارشد آموزش بهداشت درس روش تحقیق است. هدف اصلی این درس آشنایی دانشجویان با مفاهیم اصلی روش تحقیق با توجه خاص به حوزه آموزش بهداشت و ارتقای سلامت می باشد. در این درس تلاش بر این است تا دانشجویان با روش تحقیق آشنا شوند. طبق برنامه مطالب مربوطه طبق برنامه ریزی به ترتیب در هر جلسه مطرح می شوند و همزمان با آموزش و فعالیت دانشجویان، از دانشجویان خواسته می شود یک طرح تحقیقاتی آماده نمایند

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با مبانی و روش های تحقیق کمی و کیفی در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت و آرایه یک طرح تحقیقاتی در این زمینه

اهداف ویژه:

1. مفاهیم و تعاریف ترمهای مورد استفاده در پژوهش- مقدمه ای بر تحقیق در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت
2. طراحی سوال تحقیق - و آشنایی با منابع و چگونگی پیدا کردن یک سوال پژوهش
3. انواع روشهای تحقیق در سلامت- رویکردهای کمی و کیفی در پژوهش های آموزش بهداشت و ارتقای سلامت
4. شناخت و طراحی بیان مساله مورد تحقیق و نوشتن عنوان
5. جستجوی سوابق پژوهش در مساله؛ مروری بر متون علمی
6. مراحل تهیه یک پروژه تحقیقاتی - پروتوکل تحقیقاتی
7. تنظیم اهداف، فرضیات و سوالات پژوهش، بیان مساله، ضرورت اجرای طرح
8. روش ها و ابزارهای جمع آوری داده ها در روش تحقیق کمی و کیفی
9. تعریف متغیرهای پژوهش و انواع متغیرها
10. محاسبه حجم نمونه و روش های نمونه گیری- بیشتر در طرح های کارآزمایی شاهددار تصادفی در عرصه
11. طراحی جدول گانت- راه های تعیین منابع مالی و امکانات مورد نیاز
12. ساختار پایان نامه و تفاوت های آن با یک پروپوزال تحقیقاتی- طراحی یک پروپوزال تحقیقاتی
13. تجزیه و تحلیل داده ها و تفسیر آنها
14. شناخت محدودیتها و آرایه راه کار - اخلاقیات در تحقیق
15. نحوه تهیه گزارش نهایی
16. انتشار نتایج

اهداف ویژه به تفکیک جلسات : فراگیر پس از این جلسه باید:

جلسه اول: مقدمه ای بر تحقیق

1. تعریف علمی پژوهش را ارائه دهد
2. مفاهیم اصطلاحات مورد استفاده در روش تحقیق علمی را بشناسد - درک کند و توضیح دهد
3. تحقیق در آموزش بهداشت را تعریف نماید.
2. رویکردهای اصلی به تحقیق را توضیح دهد.

جلسه دوم:

1. چرایی اهمیت انتخاب یک عنوان مناسب را توضیح دهد.
2. روش ها و راههای پیدا کردن یک عنوان برای تحقیق را شرح دهد.
3. بتواند یک عنوان مناسب بنویسد و سوال پژوهش ان را مشخص کند
4. ارتباط سوال پژوهش با قدمهای بعدی پژوهش در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت را توضیح دهد

جلسه سوم و چهارم :

1. انواع تحقیق را لیست کند
2. دلیل انتخاب هر یک را توضیح دهد
3. تفاوتها و شباهتهای انواع تحقیق را به صورت کلی شرح دهد
4. موارد کاربرد انجام تحقیق کیفی و کمی را توضیح دهد.
5. انواع طرح های تحقیق کیفی(موردی، گراند، پدیدار شناسی، اتنوگرافی) را شرح دهد.
6. انواع روشهای تحقیق کمی و کاربردهای انها را توضیح دهد
7. تفاوتهای روش نمونه گیری در تحقیقات کمی و کیفی را توضیح دهد

جلسه پنجم:

1. چرایی و چگونگی بیان مسله و اهمیت ان را توضیح دهد.
2. اجزا بیان مسله را شرح دهد
3. نحوه طراحی عنوان تحقیق و بیان مساله را بداند
4. عنوان تحقیق و بیان مساله را بنویسد

جلسه ششم:

1. مرور متون را تعریف نماید.
2. علت نیاز به مروری بر متون را شرح دهد.
3. تفاوت بین منابع اولیه و ثانویه اطلاعاتی را بیان نماید.
4. روش جستجوی منابع را توضیح دهد.
5. تفاوت منابع معتبر را از منابع غیر معتبر اطلاعاتی توضیح دهد.
6. روش خلاصه صه نویسی را توضیح دهد.
7. مهارتهای خواندن منابع علمی انگلیسی مانند skimming and scanning را شرح دهد.

8. روش رفرنس نویسی و کار با نرم افزار مربوطه را توضیح دهد.

جلسه هفتم:

1. انواع هدف را توضیح دهد.
2. پیش فرض پژوهش را توضیح دهد. و مثال بزند
3. سوالات پژوهش را طراحی کند
4. تفاوت فرضیه و سوال پژوهشی را بیان نماید.
5. اهمیت اهداف کاربردی را توضیح داده و مثال بزند

جلسه هشتم:

1. تفاوتها و شباهتهای روش ها و ابزارهای جمع آوری داده ها در روش تحقیق کمی و کیفی و فلسفه انتخاب آنها را توضیح دهد
2. ابزارهای جمع آوری داده ها در روش تحقیق کمی را توضیح دهد
3. ابزارهای جمع آوری داده ها در روش تحقیق کیفی را توضیح دهد

جلسه نهم:

1. تعریف متغیر را ارایه دهد
2. متغیرهای مختلف مورد استفاده در طرحهای تحقیقاتی را بشناسد و نام ببرد
3. تعاریف علمی و عملی متغیرها را بداند و توضیح دهد

جلسه دهم:

1. نمونه گیری را تعریف نماید.
2. جامعه هدف و جامعه در دسترس در تحقیق را توضیح دهد.
3. مفهوم معرف بودن نمونه را شرح دهد.
4. معیار های نمونه گیری را توضیح دهد.
5. خطای نمونه گیری را بیان نماید.
6. انواع نمونه گیری تصادفی و غیر تصادفی را شرح دهد.

جلسه یازدهم :

1. انواع ابزارهای جمع آوری داده ها را شرح دهد.
2. نحوه انتخاب ابزارها را بیان کند.
3. روشهای تعیین روایی و پایایی ابزارها را توضیح دهد.

جلسه دوازدهم:

1. مراحل اجرایی یک طرح تحقیقاتی و جمع آوری داده ها را توضیح دهد
2. نحوه به کار گیری روش های جمع آوری داده ها کمی و کیفی را توضیح دهد.

جلسه سیزدهم:

1. چگونگی تجزیه و تحلیل یافته های حاصل از یک تحقیق کمی را توضیح دهد
2. نحوه تجزیه و تحلیل یک پژوهش مداخله ای را توضیح دهد

جلسه چهاردهم:

1. محدودیتهای پژوهش را توضیح دهد.
2. اخلاق در پژوهش را تعریف نماید و معنای دزدی ادبی در تحقیق را شرح دهد.
3. اصول رعایت نکات اخلاقی در هر یک از مراحل مختلف تحقیق را توضیح دهد.
4. نحوه رعایت نکات اخلاقی در گزارش تحقیق را توضیح دهد.

جلسه پانزدهم:

1. نحوه نگارش گزارش نهایی کار تحقیقی را توضیح دهد.
2. نحوه تکمیل بخش بحث در پایان نامه را بداند.
3. نحوه نگارش نتیجه گیری را توضیح دهد.
4. پیشنهادات برای عملکرد یا اجرا را شرح دهد.
5. پیشنهادات برای بهبود پژوهش را شرح دهد.
6. پیشنهادات برای پژوهش های بعدی را شرح دهد.

جلسه شانزدهم:

1. راهای انتشار نتایج یک طرح تحقیقاتی را شرح دهد.
2. نحوه نوشتن یک چکیده مناسب برای ارائه به معاونت پژوهشی دانشگاه هنگام تصویب طرح بداند.
3. با نحوه ارسال مقاله به مجله و دستورالعمل برای نویسندگان آشنا باشد.
4. نکات مهم یک ارائه موفق را لیست کند و در صورت امکان اجرا کند.

جدول زمانبندی دروس دوره

وسيله کمک آموزشی	مدرس	تاریخ-ساعت	جلسه عنوان درس
کامپیوتر- مازیک- وایت برد - فلش و سی دی	دکتر سیابانی	یک شنبه 8-10	مفاهیم و تعاریف ترمهای مورد استفاده در پژوهش- مقدمه ای بر تحقیق در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت
کامپیوتر- مازیک- وایت برد - فلش و سی دی	دکتر سیابانی		طراحی سوال تحقیق - و آشنایی با منابع و چگونگی پیدا کردن یک سوال پژوهش
کامپیوتر- مازیک- وایت برد - فلش و سی دی	دکتر سیابانی		انواع روشهای تحقیق در سلامت- رویکردهای کمی و کیفی در پژوهش های آموزش بهداشت و ارتقای سلامت
کامپیوتر- مازیک- وایت برد - فلش و سی دی	دکتر سیابانی		شناخت و طراحی بیان مساله مورد تحقیق و نوشتن عنوان
کامپیوتر- مازیک- وایت برد - فلش و سی دی	دکتر سیابانی		جستجوی سوابق پژوهش در مسئله؛ مروری بر متون علمی
کامپیوتر- مازیک- وایت برد - فلش و سی دی	دکتر سیابانی		مراحل تهیه یک پروژه تحقیقاتی - پروتوکل تحقیقاتی
کامپیوتر- مازیک- وایت برد - فلش و سی دی	دکتر سیابانی		تنظیم اهداف، فرضیات و سوالات پژوهش، بیان مسئله، ضرورت اجرای طرح
کامپیوتر- مازیک- وایت برد - فلش و سی دی	دکتر سیابانی		روش ها و ابزارهای جمع آوری داده ها در روش تحقیق کمی و کیفی
کامپیوتر- مازیک- وایت برد - فلش و سی دی	دکتر سیابانی		تعریف متغیرهای پژوهش و انواع متغیرها
کامپیوتر- مازیک- وایت برد - فلش و سی دی	دکتر سیابانی		محاسبه حجم نمونه و روش های نمونه گیری- بیشتر در طرح های کارآزمایی شاهددار تصادفی در عرصه
کامپیوتر- مازیک- وایت برد - فلش و سی دی	دکتر سیابانی		طراحی جدول گانت- راه های تعیین منابع مالی و امکانات مورد نیاز
کامپیوتر- مازیک- وایت برد - فلش و سی دی	دکتر سیابانی		ارایه کار عملی

تجزیه و تحلیل داده ها و تفسیر آنها		دکتر سیابانی	کامپیوتر- مازیک- وایت برد - فلش و سی دی
شناخت محدودیتها و ارایه راه کار - اخلاقیات در تحقیق	یک شنبه 8-10	دکتر سیابانی	کامپیوتر- مازیک- وایت برد - فلش و سی دی
نحوه تهیه گزارش نهایی	یک شنبه 8-10	دکتر سیابانی	کامپیوتر- مازیک- وایت برد - فلش و سی دی

منابع:

1 مطالب و مقالات مورد بحث در کلاس

2. صفاری محسن و همکاران. روش های پژوهش در آموزش و ارتقای سلامت: راهنمای نگارش رساله/ پایان نامه در علوم پزشکی و بهداشتی. تهران: انتشارات سبحان، 1391

3. برنز سوزان و گرو نانسی. روش تحقیق پرستاری: اجرا، نقد و کاربرد. ترجمه: دهقان نیری ناهید و همکاران. تهران: انتشارات رفیع، 1388

4. Holloway, I., & Wheeler, S. (2013). Qualitative research in nursing and healthcare. John Wiley & Sons.

5. Polit, D. F., & Beck, C. T. (2004). Nursing research: Principles and methods. Lippincott Williams & Wilkins.

6. Bowling, A. (2014). Research methods in health: investigating health and health services. McGraw-Hill Education (UK). 6

7. Salazar, L. F., Crosby, R. A., & DiClemente, R. J. (2015). Research methods in health promotion. John Wiley & Sons.

8. Merriam, S. B., & Tisdell, E. J. (2015). Qualitative research: A guide to design and implementation. John Wiley & Sons.

9. Cottrell RR, McKenzie JF. Health Promotion and Education Research Methods. USA: Jones and Bartlett Pub. Last edition

10. Dawson C. a practical guide to research methods, a user friendly manual for mastering research techniques and projects. UK: Oxford. Last edition.

11. Bruce N, Pope D, Stanistreet D. Quantitative methods for health research: a practical interactive guide. John Wiley & Sons. Last edition.

منابع اصلی درس:

سنجش و ارزشیابی

ساعت	تاریخ	سهم از نمره کل (بر حسب درصد)	روش	آزمون
////////////////////	////////////////////			
		20%	ارایه سخنرانی و شرکت در مباحث کلاسی و عدم غیبت	فعالیت کلاسی و حضور فعال در کلاس
		30%	تستی - تشریحی	گزارش کار عملی
		50%	تستی - تشریحی	آزمون پایان ترم

نام و امضای مدرس: دکتر ثریا سیابانی نام و امضای مدیر گروه: دکتر مهدی میرزایی نام و امضای مسنول EDO دانشکده:

تاریخ تحویل: بهمن 1404 تاریخ ارسال: تاریخ ارسال: